

EUROPEAN ACCOUNTING ASSOCIATION

Kort verslag van het tweede internationale congres van de E.A.A.
te Keulen, 26-28 maart 1979

door Drs. H. C. Dekker

Geschiedenis van de E.A.A.

In 1970 werd het European Institute for Advanced Studies in Management (E.I.A.S.M.) opgericht. Als vestigingsplaats werd Brussel gekozen. De grondgedachte bij de oprichting was het creëren van een ontmoetingspunt in Europa voor allen die zich op wetenschappelijk niveau bezighouden met de studie van management-processen en zo bij te dragen tot de vorming van een Europese groep van docenten en onderzoekers. Tevens werd beoogd de kennis en ervaring op een aantal managementterreinen beschikbaar te doen komen voor diverse instellingen in Europa ter voorkoming van een blijvende overvleugeling van Amerikaanse managementopleidingen. Voorts werd getracht te komen tot een afstemming van de vele te onderscheiden opleidingen in de verschillende Europese landen.

In de eerste jaren na de oprichting werden de activiteiten onder meer door seminars, workshops, begeleiding van promovendi e.d. voornamelijk gericht op de managementprocessen. In het midden van de jaren zeventig begon het E.I.A.S.M. de aandacht ook te richten op het brede terrein van de „accounting”. De docenten verbonden aan het E.I.A.S.M. begonnen in het voorjaar 1976 de mogelijkheden van het ontwikkelen van een net van wetenschapsbeoefenaren op het gebied van de „accounting” te onderzoeken. Zij besloten om na te gaan of dit idee ook bij anderen in Europa leefde en of er bij die anderen eenzelfde behoefte bestond. Hiertoe werd een workshop „Accounting in Transition” georganiseerd waarvoor potentieel geïnteresseerden in een net van wetenschapsbeoefenaren op het desbetreffende vakgebied werden uitgenodigd. De toenmalige directeur van het E.I.A.S.M., Per-Jonas Eliaeson, schreef in de uitnodigingsbrief o.m. „. . . the building of a network would have two specific aims, first to encourage research in accounting, and, it is hoped, develop a distinctive European contribution; and, secondly, to create a forum where European accountants could meet one another on a regular basis . . .”

Deze eerste workshop waarbij als voorzitters optraden Lloyd Amey (McGill, Canada), Anthony G. Hopwood (Oxford Centre for Management Studies) en Edmond Marquès (CESA, Frankrijk) was een groot succes en het idee om een Europees net van wetenschapsbeoefenaren op te zetten werd zeer enthousiast ontvangen door de veertig deelnemers. Daar echter voor de oprichting van een European Accounting Association een zo breed mogelijke basis nodig zou zijn en tijdens de workshop niet alle West-Europese landen waren vertegenwoordigd en er bovendien een aantal potentiële leden niet in staat was de workshop bij te wonen, werd er besloten de definitieve beslissing tot de oprichting uit te stellen tot een seminar in november 1976. Ondertussen zouden de deelnemers van de workshop contacten leggen met collega's en andere mogelijk geïnteresseerden.

Het seminar „Accounting in Europe”, eind november 1976, werd een nog groter succes dan de workshop. Onder voorzitterschap van A. G. Hopwood en E. Marquès werden zowel in plenaire als in kleine werkgroep bijeenkomsten, resp. 10

en 14 papers gepresenteerd. Het hoogtepunt van dit seminar was het unaniem gesteunde voorstel om tot de oprichting van de European Accounting Association over te gaan. In de loop van 1977 werd deze beslissing uitgevoerd. De oprichting geschiedde onder auspiciën van de European Foundation for Management Development (E.F.M.D.).

De doelstelling van de E.A.A. is: „... to provide a forum for persons professionally concerned with or interested in accounting research and education. It will serve as a focal point of communication for its members residing in Europe and abroad. It will also provide a framework for the better dissemination of information on accounting research and serve as a network for the exchange of information at an international level”. (Artikel II van de statuten.)

Het lidmaatschap van de E.A.A. staat open voor „Any person professionally concerned with or interested in accounting research · upon making proper application and subject to acceptance by the Steering Committee” (art. III lid 1, statuten). Daarnaast staat het lidmaatschap open voor bedrijven, accountantsmaatschappen, financiële instellingen, overheidsinstellingen, universiteiten en andere organisaties na toelating door de „Executive Committee”. De E.A.A. wordt bestuurd door een „Executive Committee” bestaande uit één vertegenwoordiger uit elk Europees land waar de E.A.A. leden heeft, de huidige president, de secretaris-generaal, de president van het vorig jaar en de redacteur van de „Association's Newsletter”. De dagelijkse gang van zaken is gedelegeerd aan een „Steering Committee” bestaande uit tenminste de huidige president, de secretaris generaal en een „executive secretary”. Door de deelnemers aan het seminar in november 1976 werden A. G. Hopwood en E. Marques gekozen respectievelijk als eerste president en als de eerste secretaris generaal.

Met behulp van een twee à drie maal per jaar verschijnende Newsletter wordt de communicatie tussen de E.A.A.-leden verzorgd. Niet alleen worden daarin alle gegevens betreffende geplande workshops e.d. vermeld doch fungeert deze newsletter tevens als middel voor de leden om elkaar op de hoogte te brengen van nieuwe onderzoekprojecten, afgesloten projecten, nieuwe publikaties, e.d., en om problemen op het vakgebied te bediscussiëren.

Thans fungeren er binnen de E.A.A. drie subgroepen die regelmatig workshops op hun deelgebied organiseren. Het zijn een „social accounting” (formeel „Accounting in changing social and political environment”)-groep (met een eigen newsletter), een groep die zich bezighoudt met de externe financiële verslaggeving en één die zich toelegt op informatie en beheersingssystemen.

Jaarlijks wordt er een congres georganiseerd. De statuten van de E.A.A. werden tijdens het eerste congres in maart 1978 te Parijs goedgekeurd.

Tweede congres te Keulen

Van 26 tot en met 28 maart j.l. werd in Keulen in de gebouwen van de Universität zu Köln het tweede congres van de E.A.A. gehouden. In zijn openingstoespraak verklaarde Prof. D. Farny, decaan van de Faculteit voor Economische en Sociale Wetenschappen, dat de keuze van de Universität zu Köln als congresplaats een zeer goede is geweest. Immers veel Europees onderzoek op het gebied van de accounting werd daar verricht door mensen als Schmalenbach, Gutenberg en Münstermann.

Daarna werd een welkomstwoord gesproken door de voorzitter van de West-Duitse accountantsorganisatie, Institut der Wirtschaftsprüfer in Deutschland e.V., Prof. K. H. Forster. Hij benadrukte in zijn rede de wens tot samenwerking tussen de accountants als beroepsbeoefenaren en de accountants als wetenschapsbeoefenaren en zag de E.A.A. als een instelling die de harmonisatie van de internationale „accounting and auditing standards” zou kunnen bevorderen.

Nadat de E.A.A.-president A. G. Hopwood zijn openingsrede had uitgesproken ging het congres aan het werk in één plenaire bijeenkomst en dertien specialis-tische werkgroepbijeenkomsten. Tijdens de plenaire bijeenkomst presenteerde Prof. K. von Wysocki (Universiteit van München) een overzicht van de ontwikke-ling op het gebied van de accounting in West-Duitsland. Hij besteedde achtereenvolgens aandacht aan de in West-Duitsland algemeen aanvaarde standaards voor de externe financiële verslaggeving, aan de inflation-accounting en de social accounting. De dertien specialistische werkgroepbijeenkomsten, verdeeld over de drie dagen, hadden betrekking op:

- de EEG-richtlijnen (de vierde en de zevende);
- inflation-accounting (twee sessies);
- accounting history;
- comparative accounting;
- accounting in education and public administration;
- information and control systems (twee sessies);
- empirical research in accounting;
- accounting policy;
- quantitative aspects of accounting;
- accounting in health services;
- een open forum waar de congresdeelnemers een inleiding en een overzicht konden geven van hun lopende onderzoekprojecten.

In deze werkgroepbijeenkomsten werden in totaal 37 papers gepresenteerd.

Waren er tijdens het eerste E.A.A.-congres in Parijs 107 deelnemers uit 12 lan-den (waaronder de U.S.A.), tijdens het tweede congres was dit aantal gestegen tot 148 deelnemers uit 16 landen (waaronder Japan en de U.S.A.). Ter vergelijking, op het Parijs-congres werden drie plenaire en 27 specialistische papers in negen groepsbijeenkomsten gepresenteerd.

De avonden waren ingeruimd voor sociale evenementen en informele ont-moetingen. Op de eerste avond werd door het Institut der Wirtschaftsprüfer in Deutschland e.V. de congresdeelnemers in het fraai gerestaureerde uit de Mid-deleeuwen daterend „Overstolzenhaus” (thans in gebruik als een folkloristisch museum) een overweldigend „Kölsch”-buffet , voorafgegaan door cocktails aan-geboden, waarvan ten volle is genoten door de aanwezigen. Het congres werd besloten met een panel discussie over „Theory and Practise in Accounting”.

Aan het einde van de tweede congresdag werd een algemene ledenbijeen-komst gehouden. Tijdens deze bijeenkomst trad A. G. Hopwood af als president. Hij werd voor het jaar 1979 opgevolgd door Prof. W. Busse von Colbe (Ruhr-Uni-versität, Bochum). Tot president-elect en secretaris-generaal werden vervolgens gekozen Prof. J. L. Bouma, respectievelijk Dr. J. Klaassen. Schrijver dezes werd ge-vraagd om als vertegenwoordiger voor Nederland zitting te nemen in het Exec-utive Committee.

Tevens werd Amsterdam gekozen als de plaats waar het derde E.A.A.-congres

zal worden gehouden. Als data hiervoor werden vastgelegd 24 t/m 26 maart 1980; data die geïnteresseerden in „accounting” reeds hiervoor dienen te reserveren.

Ter afsluiting

In haar driejarig bestaan heeft de E.A.A. reeds bewezen te voorzien in een behoefte. Er is een Europees forum gecreëerd waar wetenschapsbeoefenaren op het gebied van de accounting elkaar regelmatig kunnen ontmoeten om met elkaar de recente ontwikkeling te bediscussiëren en waar onderzoekresultaten en nieuwe onderzoekprojecten in een internationale academische sfeer aan de orde kunnen komen. Daarnaast kunnen internationale samenwerkingsverbanden op onderwijs- en onderzoekgebied ontstaan. De E.A.A. is een jonge, dynamische organisatie met 271 leden afkomstig uit 14 Europese landen (waaronder één Oosteuropes land: Polen) en 4 niet-Europese landen (te weten de U.S.A., Australië, Japan en Nigeria). Groot-Brittannië is qua aantal leden het sterkst vertegenwoordigd (63), gevolgd door West-Duitsland (56) en Zweden (34). Nederland neemt qua ledenaantal een met Frankrijk gedeelde vierde plaats in (19 leden).